

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

EN VICENS BLASCO IBAÑEZ

—“Ha mort!”—diu consternada la gent, aquí, a València, a Madrid, a París, als Estats Units, a tot el món.

Jo—paradoxalment sempre—, dic el contrari:

—“Ara comença a viure en Blasco Ibañez!”

Es que per al geni, la mort és la... Immortalitat, és la Vida.

No diré als meus lectors de LA CAMPANA DE GRACIA, quan vaig conèixer a Blasco Ibañez.

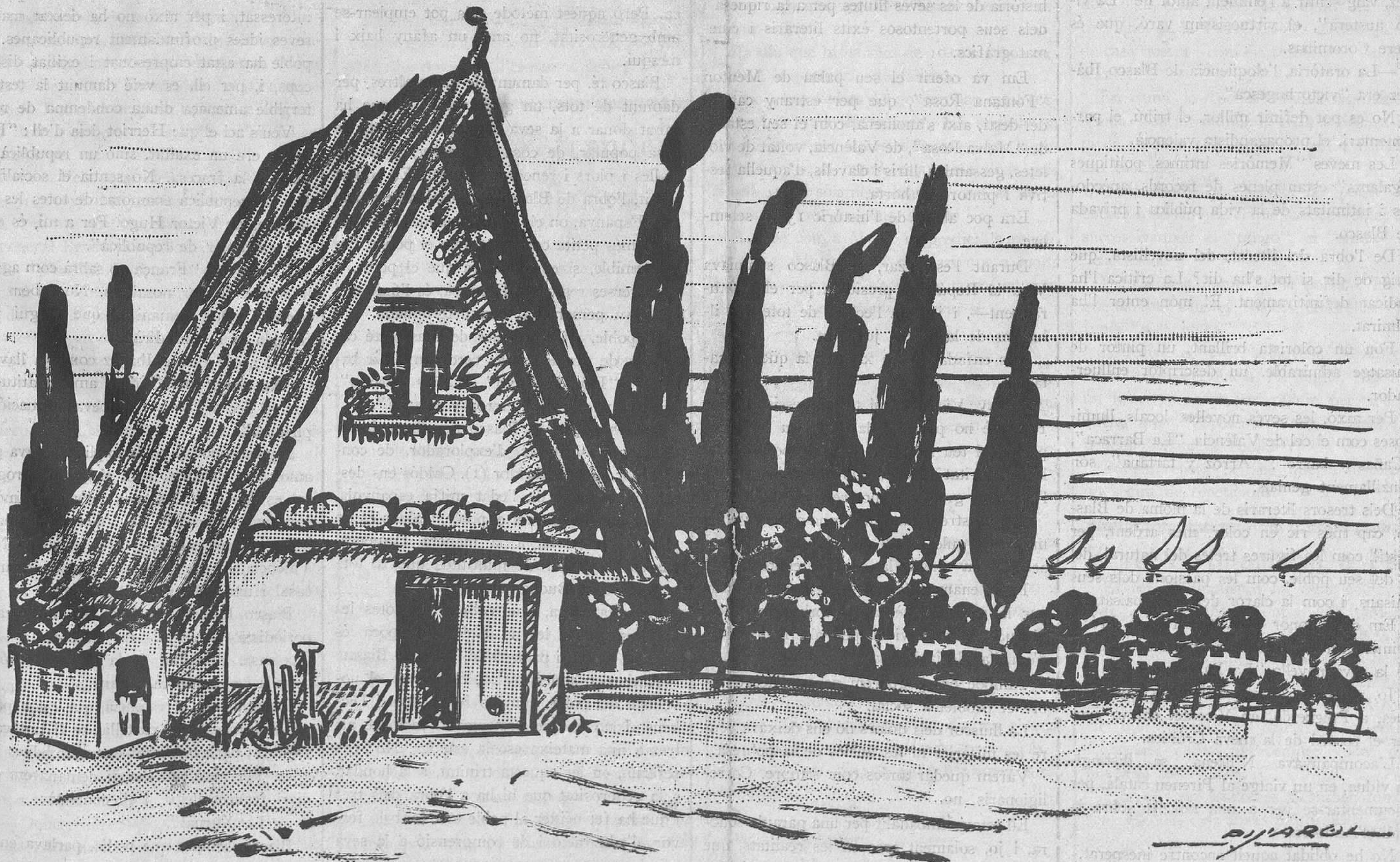
Es clar que ja llavors—parlo de dos segles endarrera—, li deien en “Vicentet”.

No, no esperis dades, lector, Descobriria, confessaria els meus anys i aquesta confessió no surt mai de la meua ploma, sempre jove, perquè, per sistema, la desvio del camí del passat i de la carretera del desengany.

Vaig conèixer a Blasco, d'infant, de nin entremaliat. Un fenomen de criatura, intel·ligentíssima, inquieta, les paraules del qual semblaven un cant i les seves precocitats pre-sagiaven el geni.

El vaig tractar també de jovencell entusiasta, apassionadíssim, vibrant, ple d'inspiracions lluminoses, en les que ja es pressentia el gran novel·lista llatí, que va ésser més tard.

Quan vaig anar a València, uns anys després, l'adolescent divagador s'havia convertit en un orador formidable de multituds, que arravatava els públics, encenent l'ànima creïdula i innocent del poble, la flama d:

LA BARRACA ESTA DE DOL

BIJAROL

La mort de Blasco Ibáñez

A Fontana Rosa, la seva magnífica finca de Menton, va morir dissabte de la setmana passada, el gran novel·lista valencià Vicens Blasco Ibáñez.

Ha mort Blasco Ibáñez en el moment en què la fortuna li somreia i que havia assolit la màxima popularitat.

Aquesta la senyalen, a Catalunya, les traduccions de "La Barraca" i "Flor de Maig", que va publicar l'Editorial Mentora i que el nostre públic va esgotar en pocs dies.

La seva darrera actitud política havia redreçat la seva firma. Al mercat literari havia voltat la seva personalitat d'un prestigi europeu, quasi mundial.

No volem amb això fer insinuacions malèvoles.

En Blasco era ric. Havia guanyat tres o quatre milions de dòlars als Estats Units filmant les seves novel·les.

Era cèlebre. Era milionari. No podien determinar, doncs, el seu gest baixos motius.

Aquell fou romàntic, noble, desinteressat, fundat amb raons de consciència, inspirat amb l'idealisme més alt, amb el patriotisme més pur.

Per ell, avui, era encara més estimat que com escriptor.

Potser la seva manera de novellar havia decaigut un xic, era, sens dubte, passada de moda.

El que no es marceix, però, i té un valor etern, és la virtut, és el valor cívic, és la dignitat de pensament, són les qualitats morals de què ha donat Blasco, als darrers anys, alta prova.

Descobrim-nos, doncs, davant de les seves despulles i diguem amb fervor:

Descansi en pau el notable novel·lista, l'eminent republicà, el gran ciutadà.

l'entusiasme, pels ideals. Era en el període d'aquella campanya memorable, per a la revisió i per a l'amnistia dels condemnats de l'històric procés de Montjuïc.

La plaça de braus de València feia feredat, quan va parlar en Blasco.

Els cors palpitaven d'emoció; les mans es juntaven en aplaudiments frenètics.

Si els conductors d'aquell moviment pro justícia, haguessin estat menys lírics i menys retòrics, haurien portat aquell mateix dia al poble valencià a la revolució.

Per donar una idea de la grandiosa eloquència tribunicia de Blasco, repetiré el mot, la definició que ahir, a cà'n Antoni López, vaig sentir a l'eminent autor de "La vida austera", el virtuosíssim varó, que és Pere Corominas.

—La oratòria, l'eloquència de Blasco Ibáñez era "victorhugesca".

No es pot definir millor, el tribú, el parlamentari, el propagandista valencià.

Les meves "Memories íntimes, polítiques i galants" estan plenes de records, anècdotes i íntimitats de la vida pública i privada de Blasco.

De l'obra del literat, del novel·lista, que haig de dir si tot s'ha dit? La crítica l'ha judicat definitivament. El món enter l'ha admirat.

Fou un colorista brillant, un pintor de paisatge admirable, un descriptor enlluernador.

Per això, les seves novel·les locals, lluminoses com el cel de València, "La Barraca", "Cañas y barro", "Arroz y tartana", són senzillament genials.

Dels tresors literaris de la ploma de Blasco, cap més ric en color, més ardent, per l'estil, com les figures tretes del natural, del si del seu poble, com les passions dels seus paisans, i com la claror dels seus paisatges.

Em cab l'honor d'haver escrit, no diré la primera crítica, però sí la primera impressió de la seva novel·la "La Barraca".

Jo, no me'n recordava, i molts anys després, a Puigcerdà, en Vicentet em va evocar el record de la meua Crònica.

L'acompanyava N'Elena, sa distingida vídua, en un viatge al Pireneu català, per documentar-se per a una novel·la sobre la Vall d'Andorra.

No he oblidat aquell encontre inesperat.

Al carrer de Santa Maria, de l'herdica Vila, un auto sumptuós, un "Cadillac" soberg, que anava amb una velocitat perillosa, se'm tirà a sobre. Per poc no em deixa

al setí. Indignat per l'atropell, del que per miracle no vaig ésser víctima, em disposava a apostrofar al milionari inhumà, quan dintre de l'auto, descobrí la silueta inconfondible de Blasco Ibáñez.

—Ah, en Vicentet!—vaig exclamar!

Baixà de l'auto i ens abraçarem com dos amics, com dos germans, que ens havíem separat, si no de sentiments, d'idees i de comportaments.

Jo era el de sempre, amb camisa potser de diferent color. Ell era el nou ric, el triomfador, el multimilionari.

Vingué als meus jardins de la Il·lusió, amb la il·lustre dama, i llavors vaig conèixer la història de les seves lluites per a la riquesa i dels seus portentosos èxits literaris i cinematogràfics.

Em va oferir el seu palau de Menton "Fontana Rosa", que per estrany caprici del destí, així s'anomena, com el seu estatge de "Malva Rosa", de València, voltat de violetes, gessamins, lliris i clavells, d'aquella festiva i pintoresca horta.

Era poc abans de l'històric 13 de setembre.

Durant l'esmorzar, el Blasco somniava veia la República presidida per ell—naturalment—, i jo veia l'eclipsi de totes les il·lusions de la nostra joventut.

Ens enfadarem un xic per la qüestió catalana.

—Ay, Vicentet! Si tu haguessis volgut!

Per què no portaves la teva veu i la teva ploma, el teu renom i la teva eloquència, a la Solidaritat? Aquell moviment hauria fet l'Espanya gran dels nostres somnis.

La il·lustre dama americana assentia a les meves paraules, amb aquell seny que posseïx, com ningú, la dona intel·ligent.

Però, enamorada del Blasco, enlluernada per la seva eloquència victorhugesca, l'espíritual senyora vivia per als resplendors d'aquella glòria llatina.

Tampoc ens poguérem posar d'acord sobre el problema social.

La lluisor dels dòlars no ens deixava veure les misèries ni les ànsies de la pobresa.

Vàrem quedar amics com sempre. Correccionaris, no.

Ell estava embadalit per una paraula sonora, i jo, solament crec en les realitats, que no es poden veure des de les altures més llunyanes, en què viu el geni.

Un altre dia procuraré entretenir els meus lectors d'aquest setmanari, contant-los-hi

moltes coses i referint-los-hi anècdotes molt curioses i interessants del pobre Blasco.

Avui, sols puc dir:

—Descansi en pau, el bon germà de la nostra terra germana, València.

Damunt la seva tomba gloriosa hi diposito, amb llàgrimes sinceres, un ram de ginesta de la nostra muntanya sagrada del Montserrat.

Acceptin dona Elena i els fills de Blasco, aquest senzill, però sincer, record d'un bon amic.

EMILI JUNOY

Blasco Ibáñez novel·lista del poble

La mort dona una dolorosa actualitat a la figura de Blasco Ibáñez. Amb una profunda emoció, amb el cor agenollat, escrivim nosaltres aquestes ratlles.

Blasco era el novel·lista espanyol que més ens féu pensar un temps amb Balzac. I no precisament per la pobresa i els deutes que aclaparaven a Balzac. Després Blasco perdé aquest punt de comparació, i el guanyà Baroja, en iniciar les seves "Memorias de un hombre de acción": un món de tipus, de caràcters, d'estudis psicològics, tan important com el creat per l'autor de Comedia Humana.

I no és que en perdre aquest punt de comparació, desmeréixés l'obra de Blasco la nostra estima. No, no; Baroja es comparable a Balzac perquè és un formidable creador d'individualitats; Blasco, perquè de Balzac té la força creadora, l'empenta, la impetuositat.

Potser és un mal mètode el que empleem: però a nosaltres, sobretot amb matèries artístiques o literàries, ens plau la comparació. La recerca del paral·lel ens serveix més, ens ajuda a fixar la fesomia literària o artística. Però aquest mètode sols pot emplear-se amb generositat, no amb un afany baix i mesquí.

Blasco té, per damunt de molts altres, per damunt de tots, un gran valor: el que ha sabut donar a la seva obra una empenta de cosa popular, de cosa del carrer, plena de rialles i plors i renecs del carrer. En aquest sentit, l'obra de Blasco és formidable i única a Espanya, on els novel·listes mai han sentit la més petita curiositat vers el poble. Pecat temible, si es considera que el poble, a les diverses regions d'Espanya, és l'únic que conserva personalitat ben determinada.

El poble, a les novel·les de Blasco, té categoria de protagonista: recordem "La barraca", "Flor de Mayo", "Cañas y barro", "Entre naranjos", "Arroz y tartana".

En Blasco, en el Blasco novel·lista, hi ha quelcom d'aventurer, d'explorador, de conqueridor, de descobridor (1). Galdós ens descobreix el món de l'edat mitja espanyola. Blasco ens descobreix el poble. Galdós és un pintor d'interiors, a la manera flamenca. Blasco un pintor de multituds que té tota la força d'un Buonarroti.

Aquesta força, que s'observa a totes les novel·les, fins a les de la darrera època, és el valor capital i primari de l'obra de Blasco.

Així, per aquest valor, és Blasco el novel·lista del poble, com ho foren Zola i Dickens. I no és que pretenguem incloure als tres a una mateixa escola estètica. No: ens referim, en ler aquesta trinitat, a la bondat, a la generositat que hi ha a l'obra dels tres i que ha fet néixer al poble una font de fervor, d'admiració i de comprensió a la seva

(1) Aquestes precioses condicions del novel·lista hem vist, després, com ajudaven a fer triomfar l'home a la vida.

obra literària. I és que el poble respòn sempre a qui el crida, a qui li obre el braços. Es per això que l'artista mai ha de desentendre's del poble, ni que sigui per una mal interpretada aristocràcia.

L'obra de Blasco és obra de masses, de multituds, de poble, com l'obra de Baroja ho és de solitaris, d'individualitats. Per això Baroja—i tornem al paral·lel—, és un col·leccionista i Blasco un apòstol.

Hi havia a tots els seus llibres—fins a aquests de la darrera època, quan ja Nord-amèrica l'havia consagrat—, un aire meravellós, magnífic, de llibertat. I és que ell, per essència i potència, era un home liberal. I un home liberal, sobretot avui, ha de mereixer tota la nostra admiració.

Hem escrit aquestes notes, malalts i amb febre. No sabem si estan bé o si estan malament. Sense rellegir-les, les hem donat a les caixes.

Vegi's en elles, únicament, la devoció que, com a home i com a literat, ens inspirava Blasco.

LLUIS CAPDEVILA

Blasco Ibáñez home del poble

Tots els que som profundament demòcrates hem d'admirar aquest gran novel·lista que es deia Vicens Blasco Ibáñez. Blasco Ibáñez era un home del poble, un veritable home del poble.

Les seves obres són plenes d'humanitat i d'amor al senzill i adhuc en aquelles d'ambient aristocràtic, hi respira potentment la democràcia d'aquest republicà.

Però és, principalment, a la seva vida de polític on es veu més el Blasco del poble. Blasco Ibáñez ha lluitat amb fe il·limitada pel poble, i amb ell ha estat sempre amb contacte. Es la felicitat del poble el que l'ha interessat, i per això no ha deixat mai les seves idees profundament republicanes. Pel poble ha estat empresonat i exiliat distints cops, i, per ell, es veié damunt la testa la terrible amenaça d'una condemna de mort.

Veiu's ací el que Herriot deia d'ell: "Blasco no era un exaltat, sinó un republicà entonat a la fracesa. No sentia el socialisme. Era un republicà enamorat de totes les majúscules de Victor Hugo. Per a mi, és el tipus exemplar de republicà".

I Poincaré: "França no sabrà com agrair-li el que fa per nosaltres. No sabem com pagar-li. Que demani el que vulgui i de seguida se li concedirà".

I el noble Blasco Ibáñez contestà llavors: "No faig, sinó, tornar amb gratitud el que jo dec a França: la meua formació espiritual".

Aquest amor al poble explica la seva gran amor per València, i tot el que ha progressat es deu a ell. La seva colònia d'Amèrica fou una encarnació de València, i una de les seves ciutats que hi fundà es digué Nova València. El seu palau de Menton és un bell casal i una bella horta valenciana.

Blasco Ibáñez era—com ha dit suara un periodista barceloní—un valencianàs com una casa. El millor de la seva obra són la novel·la i el conte valencians.

I sentia tant el valencià, que quan parlava el francès o el castellà, se li notava de seguida; parlava pessimament ambdues llengües. Per això, un dia, li demanàrem quin diari francès llegia, i ell contestà:

—"Le Xurnal".

Blasco, sempre que podia, parlava en valencià, en català. I ha estat enterrat, cobert de terra i de flors valencianes, portades expressament de la seva horta. I la senyera de València l'embolcallava.

De la vida de Blasco Ibáñez

El gran Anatole France havia dit d'aquest home que acaba de morir: "La millor novella de Blasco Ibáñez és la seva pròpia vida". I així és, veritablement.

Per bé que l'obra d'aquest novel·lista és excellent—i cal recordar que el millor de la seva obra no és precisament el que més fama li ha donat, sinó les seves primeres novel·les i contes, les obres del cicle valencià—. Blasco Ibáñez ha estat, ans que tota altra cosa, un aventurer, un dels aventurers més interessants de la modernitat.

Vicens Blasco Ibáñez, home generós, liberal, valent, s'ha llançat amb intensitat a la política; ha dut una intensa vida d'escriptor; s'ha gastat els diners de l'herència materna amb la fundació d'un diari—l'avui magnífic "El Pueblo", de València—; ha volgut l'engrandiment de la seva volguda terra, sense fracassar; ha estat empresonat i exiliat diverses vegades i condemnat a mort per ésser partidari de la independència de Cuba; ha conegut la misèria i ha mort multimilionari; ha fundat una colònia agrícola a l'Argentina; ha donat la volta al món; s'ha vist acaronat, com ningú, per la glòria i la fama; i, a la seva mort, ha llegat la seva magnífica casa de Menton als escriptors pobres.

Gran aventurer i home generosíssim, Blasco Ibáñez seria simpàtic per això sol, si no es fes estimar per la noblesa i la integritat de les seves idees i per la seva obra artística.

La novella que Anatole France veia a la vida de Blasco Ibáñez, està plena d'anècdotes.

Tothom en recorda una o altra. Podem també, com a homenatge pòstum al gran home, reportar-ne alguna.

La seva vida de polític l'havia dut diversos cops al duel. Dels molts que Blasco tingué, els més importants eren els que tingué amb el periodista Fernández Arias, amb el general Bernal i amb un oficial de Seguretat. Bernal el ferí a l'espatlla, i l'oficial no el matà per una casualitat.

Parlant dels seus duels, un dia digué:

—Jo no sé manejar ni l'espasa ni el sabre, i encara que tinc fama de bon tirador, el general Bernal em col·locà una bala a l'espatlla i l'oficial de Seguretat va ésser prou oportú per a engegar-me la bala a la civella del cinyell, la qual cosa em salvà la vida.

—Heu estat un mosqueter de la República—li digué el seu interlocutor.

—No, he estat, simplement, un romàntic. Nosaltres, senzillament, donàvem la cara. Mireu, un dia, sortint del Congrés la policia donà una càrrega i jo vaig rebre algun cop de sabre d'un oficial de Seguretat. A la sessió del dia següent li vaig dirigir alguns dicteris. A la nit se'm presentaren tots els oficials de Seguretat que havien fet el servei davant del Congrés per a què designés l'ofès. Podia haver dit que no el coneixia, però jo m'havia batut sempre per demostrar que no tenia por i, sense dubtar, el vaig assenyalar. Es concertà el duel. La seva bala em tocà la civella i, quan ens separàrem, un dels padrins de l'oficial em digué:

Hauria planyut la desgràcia, perquè jo soc un admirador vostre i lleigeixo totes les vostres novel·les.

—Doncs, mireu—li vaig contestar—, que d'una mica més anaven a tancar la fàbrica.

—No saben quins han estat els meus millors admiradors?—digué un altre dia—. Doncs, els meus enemics de València, l'any 1895, quan era a la presó d'aquella ciutat.

Em tallaren els cabells i la barba i em vestiren de presidari. Els meus enemics venien a veure'm des de les finestres, quan era al pati, com si fós un fenomen de fira.

Abans, quan un demòcrata tenia alguns diners, hom li deia que s'havia venut. Era un temps terrible, aquell. A un nostre amic, Blasco Ibáñez li contava aquells moments.

—A mi també se'm digué que m'havia venut. Com ha canviat "tot això", des d'aquells temps que havíem d'avisar el Comitè del partit quan ens mudàvem la roba! "Ep, m'estic fent un vestit". Em recordo quan em vaig comprar la finca "Malvarosa" per vuit mil duros que vaig cobrar del meu editor Colmann-Levy. Quin terrabastall! "S'ha venut! S'ha venut!". Però, a qui?—em preguntava—. Ja veig que, ara, en aquest terreny hem avençat molt, s'ha civilitzat la nostra gent, perquè, a cap partit polític del món, passa tot això contra els dirigents, com aquí. Em feia molta gràcia, aquest pensament de la compra-venda de les ànimes! Per vuit mil duros! Per una porqueria així, que ara no és res per a mi! Per la "Malvarosa", que ara em sembla una pobre villa menestrala, des de que tinc el meu palau de Menton i la meua casa de París!

Blasco Ibáñez ha escrit trenta sis volums de novel·les, contes, articles i cròniques de viatge, a més del drama—avui totalment oblidat—"El Juez" i de dues llegendes escrites en català, i recordades suara per F. Almiela i Vives, que són les primeres obres.

De les trenta sis obres, se n'han publicat trenta dos; les altres quatre estan anunciades per a publicar-se ben aviat. La seva darrera obra publicada és "Novelas de amor y de muerte". Al pròleg hi diu:

"Por eso me propongo vivir cuanto pueda, dándome palabra a mí mismo de llegar a los ochenta años.

—Lo que veré en los veinte años que me quedan por delante, si es que se cumple mi deseo!..."

El desig no s'ha complert. Malauradament Vicens Blasco Ibáñez ha mort ben poc després d'haver escrit l'esmentat pròleg.

La premsa francesa i Blasco Ibáñez

Llevat d'"Action Française"—que és una mena de "Diario de Barcelona", amb intel·ligència—, tota la premsa francesa ha parlat extensament de Blasco Ibáñez.

Per la simpatia que ens desvetlla, no podem menys de traduir unes paraules de Charles Brun, a "Le Quotidien":

"Fill d'aqueixos republicans espanyols que estimaven el nostre Victor Hugo, i partien els seus entusiasmes entre un Castelar i un Pi i Margall, Blasco Ibáñez somniava una Espanya alliberada de tots els jous, agrupant democràticament i fraternalment les províncies.

Jo me'n recordo de l'entusiasme amb què un dia ens parlava de la constitució federal dels Estats Units d'Amèrica.

"Ell havia corregut per les seves idees els rigors dels Consells de Guerra, havia conegut l'exili, la presó i els duels personals.

Els aliats, durant la guerra mundial, no van tenir a Espanya i potser a tot el món, un sosteniment més ablatat i més apassionat que ell. L'eco de les seves darreres campanyes no és encara extingit.

Retrobava, com s'ha dit, a la nostra Provença una mica del clima i de la decoració familiar? Ningú no penetra el secret de les ànimes; i sens dubte l'exili haurà estat dur a qui havia cantat tan profundament la seva terra natal."

Correu de l'estranger

L'entesa franco-alemanya

L'entesa franco-alemanya realitzada actualment, és durable? Tants d'obstacles subsisteixen, que molts són els que en dubten. Tanmateix, quant als plans econòmics, creu monsieur Marcel Laurent, des de les planes de "Le Quotidien", que l'entesa és prenyada d'esperances. Les mateixes contestacions fa quant a les indústries mitjanes i quant a les relacions intel·lectuals.

"Ningú—escriu—pot negar la influència que, després de la guerra, la literatura, les arts franceses exerceixen a Alemanya, i hom pot afirmar, al mateix temps, que l'ideal pacifista penetra cada dia més a les capes més fondes del poble alemany. Tampoc pot negar-se que el règim republicà l'han transformat considerablement en la seva manera de pensar i en les seves costums, fent-lo virar cap a un ideal de llibertat.

Cert que se'ns poden oposar, al que diem, algunes constatacions aparentment inquietants: l'esperit de la Reichswehr, la composició de l'actual Govern alemany, el fet de que l'Alemanya hagi elegit per presidir els seus destins el cap dirigent de la guerra (Hindenburg), la fidelitat del qual al règim abolit sembla ésser el principal article de fe, i, en fi, les associacions nacionalistes, l'acció de les quals no tendeix més que a la revenja armada.

Altrament, a tot això, cal respondre que, presa en el seu conjunt, la situació política i moral de l'Alemanya és, per a nosaltres francesos, satisfactòria."

Els disturbis de Mèxic

La guerra religiosa a Mèxic, sembla arribar ara a la seva plenitud. A les províncies de Jalisco i d'Agua Calientes, s'ha revifat l'activitat dels "cristeros", com anomenen allí els rebels fanàtics, que, amb les seves obres, més que seguir el Crist, semblen escarnir-lo.

Es diu que hi ha més de 10.000 rebels armats a la província de Jalisco.

Cinc cents soldats del govern han estat sorpresos en una emboscada. Es suposa—al temps d'escriure aquestes línies—, que el general Figueroa haurà estat assassinat pels rebels i que solament hauran escapat de la mortalitat uns dos cents soldats.

Es així com a Mèxic es predica la religió de Crist. Allí passa al contrari que a molts països europeus, on s'afusella, també en nom de Crist, el que intenti sublevar-se.

Els diputats comunistes de França

Suposem que, en publicar-se aquestes notes, els diputats comunistes de França hauran ja estat alliberats. Ho seran, almenys, abans de començar les noves eleccions. França, malgrat els seus pecats recents, és encara massa democràtica per obrar d'altra manera.

El mateix "Le Journal", malgrat el seu conservadurisme, no s'està de dir:

"Creiem que la qüestió serà portada, al moment oportú, al Consell de ministres per decidir si hi ha lloc d'agraciar els condemnats polítics, que seran candidats a les pròximes eleccions legislatives, per permetre'ls de fer lliurement llur campanya electoral. La gràcia serà concedida el dia, en el qual la campanya serà oficialment oberta, és a dir, vint-i-un dia abans del primer tomb d'escrutini."

Teatre soviètic per a infants

Tota la Premsa burgesa ha cridat molt sobre l'estat l'abandonament en què es troba una part de la infància a Rússia. És difícil des d'ací, d'esbrinar el que hi ha de cert i

de fantasia en aqueixes propagandes anti-soviètiques. Heus ací, però, un fet demostratiu de com a Rússia hi ha més preocupacions per a la infància que a molts d'altres països burgesos, que es pensen anar al cap de la civilització.

Aquest fet és el Teatre d'Infants de Moscou, que compta ja amb sis anys d'existència. No cal dir que no té cap semblança amb les representacions que el pobre senyor Folch i Torres dona a Novetats, o que l'Eimèric ofereix a Romea, per preparar una joventut sense ideals i sense força.

El Teatre d'Infants de Moscou ha esdevingut una vasta institució pedagògica i artística. Al seu entorn s'han format agrupaments pedagògics compostos de pares, professors, d'artistes i de representants dels infants.

La influència que aquest teatre exerceix sobre les tendres intel·ligències dels nois russos, és enorme.

Hom ha pogut observar que als asils d'infants abandonats, els més indomtabes canvien de caràcter després d'haver assistit als espectacles. Llurs instints salvatges s'endolceixen i llurs imaginacions s'aparten del mal, per decantar-se poc a poc cap a les il·lusions de l'art.

Amb les seves múltiples preocupacions educadores, artístiques i pedagògiques, el Teatre d'Infants de Moscou constitueix, segurament, una obra completament original i la primera en el seu gènere.

La polka

Mentre els mestres de dansa no parien d'inventar danses noves, es comença a veurellumar una reacció a favor de les danses antigues, d'aqueixa honesta "polka", d'aquesta alegre "mazurka" i, sobretot, del "vals", d'aquest "vals" de tradicionalitat tant notable i que no ha vingut de les vores del Danubi blau, com poden fer somniar les operetes, sinó de la Provença—és a dir, gairebé de casa nostra—com els trobadors i les cortès d'amor.

En canvi, la "polka" arribà realment de Viena. Fou introduïda el 1844 a França i no tardà a passar el Pireneu i a fer-se a Madrid tan castissa.

L'entusiasme que suscità la "polka" fou encara més viu que el que han desvetllat avui successivament el "tango", el "shimi" i el "charleston".

De tot se'n digué "a la polka". Hi hagué barrets, sabates, cossets, ombrelles i perfums "a la polka".

El teatre, el vers i la novella, la van celebrar amb competència. Hi hagué, fins i tot, un licor, recomanat al públic per una etiòquia, que representava una griseta i un bohemí ballant la "polka".

Podem repetir ben bé que la història és un seguit de repeticions.

El rei d'Afganistan a París

El rei d'Afganistan ha estat rebut amb molt d'entusiasme a París. Els parisencs, que són cèlebres per ignorar bastant la geografia, no saben gaire de quin rei ni de quin país es tracta, però li han fet un gentil acolliment. Almenys, a les múltiples fotografies que hem vist als diaris i a les revistes franceses. L'hem vist sempre voltat d'una multitud festejadora.

I és que els francesos s'estimen molt els reis. Els reis dels altres països. Ells, és clar, són republicans.

AQUEST NUMERO HA ESTAT
VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

CAMPDEVANOL

Es diu que en un dels meus escrits (el del dia 21), criticava el bon senyor que pagà l'escalinata de l'església.

Hi ha tipus que, fins allà on no n'hi ha, veuen indirectes; volent fer massa el viu, a voltes fan el "lloro". Si dono una pesseta a un pobre, quina culpa tinc jo de què agafi una "torradora" com un temple? Això és el que ha passat amb aquest senyor, digne de tots els respectes; pagà per fer una cosa ben feta; si no ha sortit tal com creia, no hi té res a veure. Així, doncs, no el criticava poc ni molt, perquè no hi ha motiu. La seva acció mereix només elogis, encara que tothom els hi escatima. És un senyor que estima Campdevanòl de tot cor; s'ha fet un magnífic edifici al nostre poble; ha pagat les parets que tanquen l'Hospital; ha pagat la construcció de l'escala i terrassa del nostre temple; doncs, amb tot i això, per part nostra l'esguardem amb la major indiferència. Han corregut rumors de què està tip de nosaltres; a ben segur que és degut al nostre desagraïment; encara no li hem donat les gràcies; som mereixedors del despreu seu.

Què costaria de fer un homenatge a aquest benefactor? Què costaria posar el seu nom en un carrer?

Vall més posar-li "Aurora", "Porvenir" i "Miraflores", perquè fa més bonic, oi? "Aurora", en un poble que sempre vivim a les fosques! "Porvenir", quan caminem a tothora de reculons! "Miraflores", havent-hi com a flors úniques i abundants, femers i clavegueres!

Deixem-ho córrer, perquè és picar en ferro fret; des d'aquestes columnes, amb tot i que potser no m'ho agraeixi, no vull fer altra cosa que floar a qui ho mereixi; avui toca el torn a vostè. M. Tor; entre nosaltres no hi pot viure una persona; no tenim ni mica de vergonya; per la meua part li dono les més expressives mercès, amb la confiança de què, amb les meves, hi van les de la majoria dels veïns. Els altres, els "sans facon", els senyors Esteves, que vagin fent (que és no fer res), que sempre que pugui els hi picarà la cresta en

Pepet Salau.

BLANES

Amb gran sorpresa, però amb immensa alegria, hem vist als aparadors d'una llibreria d'aquesta vila, alguns números de LA CAMPANA DE GRACIA.

En presenciar tan agradable nova, un raig d'optimisme ha semblat que entrés al nostre ésser. Ara, hem pensat, ja no sentirem cap veu estúpida, que, alegrement, en digui el periòdic de barberia; ara el té ja tothom; ja no sols invadiran el cervell del poble les insubstancials petiteses de la revista "Recull", ni les grans notes informatives de l'aparador de correpondals dels rotatius barcelonins, explicant-nos l'activitat conjugal del poble i les defuncions.

Per fi, per alliberar-nos de tan insignificants lectures, tindrem a mà LA CAMPANA, que encara que vella d'anys, el seu so és fort, potent i jove, puix res hi ha pogut mai el rovell de la reacció.

Apa, doncs, jovent blanenc; joventut que balieu el "charleston" i joves que, amb llibres a la butxaca, i amb aires d'intellectuals, perden miserablement el temps, agafeu-se fermament al batall d'aquesta CAMPANA i veureu com els seus vibrants tocs despertaran d'aquest ensopiment letàrgic molts esperits.

El Papà Luna i Borgia glorificant Blasco Ibañez

L'ESCOMBRADA VALENCIANA

Apilem la fullaraca, escorbem els gallardets, y aquí paz y después gloria i que s'ho emporti el femeter

Caricatura d'en Blasco, publicada a LA CAMPANA el 22 d'Abril de 1905

A Crimea hi ha una ona de calor. Estan a trenta graus sobre zero. A molts jardins han florit les plantes estiuenques.

D'això, amb llengua catòlica, se'n diu un miracle. I són els soviets qui l'han fet.

A conseqüència d'aquest fet, es diu si el Papa reconeixerà el Govern de Rússia.

A Madrid no ha nevat molt.

I, a conseqüència d'això, ahir vàrem trobar alguns barcelonins que es queixaven molts del fred i al·legaven la neu de Madrid. Eren, evidentment, centralistes.

d'haver processats ni detinguts polítics, sinó perquè el "clown" Lleó Daudet no tindria ocasió de divertir-nos més amb el seu joc de cuit.

Una notícia periodística diu que a Turquia hi ha 14.000.000 de turcs. L'extraordinària fora que a Turquia no hi hagués cap turc.

L'Estat ha subvencionat a Catalunya amb 472.371 pessetes per a construir carreteres.

Es ben poca cosa, tanmateix. Amb aquesta quantitat no n'hi ha ni per a començar.

Ens aconsola el pensar que no estem gens malament de carreteres. A la Península no hi ha cap altra terra que estigui millor.

Oscar Pérez Solís i els seus companys comunistes han estat absolts.

Ho celebrem.

Han estat asbolts després d'haver-se passat una sèrie d'anys a la presó. Qui els abonarà aquest temps? Creiem sincerament que tindrien dret—i la llei els ho hauria de reconèixer—de cometre un delictes equivalent a aquests anys.

A. F.: Com vós mateix confesseu, els versos són massa llargs, sobretot per a la secció a què van destinats. Quant al treball en prosa, ens sap molt greu, aquesta vegada, d'haver de dir-vos que està massa allunyat del criteri que, sobre publicacions, tenim en aquesta casa. — F. D.: Hi tindrem molt de gust. I, si procureu que ens arribi el dilluns, podrà sortir amb la deguda puntualitat. — J. de C.: Va bé. — J. C.: No fa per a casa. Ens cal parlar de coses més concretes. — P. P.: Anirà, si ens és permès. — A. F.: Ja aniran sortint els vostres treballs. Cal, però, que sobretot la correspondència sigui breu. — S. P.: No en publiquem més que un fragment, perquè és excessivament llarga. I els treballs d'aquesta secció, repetim, cal que siguin breus.